

การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมการสอนภาษาไทยในระดับ ประถมศึกษาโดยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ

A RESEARCH SYNTHESIS ON THAI LANGUAGE TEACHING INNOVATION AT THE ELEMENTARY LEVEL BY META-ANALYSIS

กนิษฐา สารมะโน¹, นภยาพร บุญเรือง², รชฎ สุวรรณภูมิ³

มหาวิทยาลัยนครพนม

Kaniththa Sanmano¹, Nattayapron Boonruang², Rachata Suvannagoot³

Nakhon Phanom University

Corresponding Author E-mail : ph.kaniththa@gmail.com¹, nattayaporn@npu.ac.th , rachata@npu.ac.th³

(Received : February 11, 2026; Edit : March 1, 2026; accepted : March 2, 2026)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณ เพื่อ 1) ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) วิเคราะห์คุณลักษณะของงานวิจัยที่ส่งผลกระทบต่อขนาดอิทธิพลของนวัตกรรมการสอน 3) สังเคราะห์องค์ความรู้จากงานวิจัยที่มีอยู่ โดยใช้วิทยานิพนธ์ที่เผยแพร่ในช่วงปี พ.ศ. 2557–2565 จากฐานข้อมูล Thai LIS จำนวนทั้งสิ้น 67 เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยและแบบสรุปข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า

1) งานวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมการสอนภาษาไทยมีจำนวนมากที่สุดในช่วงปี พ.ศ. 2560-2562 โดยมีมหาวิทยาลัยนเรศวรและมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเป็นสถาบันที่ผลิตงานมากที่สุด คุณภาพโดยรวมของงานวิจัยอยู่ในระดับดีมาก 2) นวัตกรรมสอนภาษาไทยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ และตัวแปรของสถาบันที่ผลิตงานวิจัยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านประสิทธิภาพ ขณะที่คุณลักษณะอื่นของงานวิจัยไม่มีผลต่างอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 มีความแตกต่างกันของค่าขนาดอิทธิพลที่แสดงประสิทธิภาพของนวัตกรรมการสอนและทักษะการเรียนรู้ที่มีต่อความสามารถในการเรียนภาษาไทยสำหรับนวัตกรรมการสอนและทักษะ การเรียนรู้ไม่มีปฏิสัมพันธ์กัน ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย 22 ตัวแปร สามารถอธิบายความแปรปรวนของขนาดอิทธิพลได้ถูกต้องร้อยละ 28 โดยมีตัวแปรที่ทำนายได้ดีที่สุดเพียง 3 ตัวแปร คือ ปีที่พิมพ์ ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล และประเภทสมมติฐาน 3) ในด้านองค์ความรู้ พบว่านวัตกรรมที่มีผลมากที่สุดต่อการเรียนภาษาไทย ได้แก่ นวัตกรรมด้านเทคนิคและกลวิธี เช่น แนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน รองลงมาคือ นวัตกรรมด้านการสอน (แผนผังความคิด) ด้านกิจกรรม (การเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น) ด้านแบบฝึกทักษะ และด้านสื่อการสอน (เช่น นิทาน) สะท้อนให้เห็นว่านวัตกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมและการกระตุ้นกระบวนการคิดของผู้เรียนมีแนวโน้มส่งผลดีต่อการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับประถมศึกษา และจากการสังเคราะห์พบว่านวัตกรรมการสอนที่ส่งผลการเรียนวิชาภาษาไทยสูงสุด คือ นวัตกรรมสอนตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน

คำสำคัญ : การวิเคราะห์ห่อภิมาณ, นวัตกรรมสอนภาษาไทย, ค่าขนาดอิทธิพล

Abstract

This study aimed to synthesize research on instructional innovations in Thai language teaching at the primary education level using meta-analysis. The objectives were to: (1) examine related research studies; (2) analyze research characteristics affecting the effect sizes of instructional innovations; and (3) synthesize knowledge from existing studies. The sample comprised 67 theses published between 2014 and 2022 (B.E. 2557–2565) retrieved from the ThaiLIS database. The research instruments included a research quality assessment form and a data extraction form developed by the researcher. Data were analyzed using descriptive statistics, analysis of variance (ANOVA), and multiple regression analysis.

The findings revealed that: (1) the largest number of studies on instructional innovations in Thai language teaching were published between 2017 and 2019 (B.E. 2560–2562), with Naresuan University and Rajabhat Mahasarakham University being the most productive institutions; the overall quality of the studies was at a very good level. (2) Instructional innovations in Thai language teaching produced higher learning achievement than conventional teaching methods. The institutional variable showed a statistically significant difference in effectiveness, whereas other research characteristics did not differ significantly at the .05 level. Differences in effect sizes reflecting the effectiveness of instructional innovations and learning skills on Thai language proficiency were observed; however, there was no interaction between instructional innovations and learning skills. The 22 research characteristic variables jointly explained 28% of the variance in effect sizes, with the three strongest predictors being year of publication, duration of data collection, and type of hypothesis. (3) In terms of synthesized knowledge, the most effective innovations for Thai language learning were those related to techniques and strategies, particularly the brain-based learning approach, followed by instructional innovations (mind mapping), activity-based innovations (learning through play), skill practice exercises, and instructional media (e.g., storytelling). These findings suggest that innovations emphasizing learner participation and cognitive engagement tend to enhance Thai language learning at the primary level. The synthesis further indicated that the most influential instructional innovation for Thai language learning was the brain-based learning approach.

Keywords : A meta Analysis, Thai language teaching innovation, Effect Size

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นภาษาที่แสดงถึงความเป็นชาติของเรา และแสดงความเป็นสมาชิกของสังคมโลก การใช้ภาษาไทยจึงไม่ใช่เพียงเครื่องมือสื่อสารเท่านั้น หากเป็นภาพลักษณ์ของบุคคลผู้เป็นเจ้าของภาษานั้นด้วย อีกทั้งการเรียนรู้ภาษาไทยจะทำให้เกิดความรัก ห่วงแหน และรักษาสมบัติมรดกทางวัฒนธรรมทุกประเภทของชาติ การจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาไทยจึงมีความสำคัญ และจำเป็นสำหรับผู้เรียนตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนกระทั่งอุดมศึกษา การจัดกระบวนการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความสำคัญต่อระบบการสื่อสาร หรือสื่อความหมายในชีวิตจริง เริ่มด้วยการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ถึงทักษะความจำเป็นของธรรมชาติ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน การจัดกระบวนการเรียนรู้จึงมีความจำเป็นมากที่จะให้ผู้เรียนมีทักษะดังที่กล่าวมา การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยนั้นใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ แก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต ใช้กระบวนการเขียนการสื่อความหมาย มีการฟังและดูอย่างมีวิจารณ์ญาณ ศักยภาพในการใช้ภาษาและหลักภาษาไทยมีภูมิปัญญาทางการใช้ภาษาในการแสวงหาความรู้ มีความเข้าใจและเห็นคุณค่าพร้อมกับอนุรักษ์วรรณคดีวรรณกรรมไทยและนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

ในปัจจุบันนวัตกรรมและรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยนั้นมีหลายเทคนิควิธีการ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนภาษาไทยได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน หากแต่การจัดกระบวนการเรียนรู้นั้นยังเกิดปัญหาต่าง ๆ จากหลายปัจจัยทั้งด้านความรู้ทางวิชาการ ทักษะกระบวนการ จัดการเรียนรู้รวมถึงทัศนคติ และบทบาทของครูผู้สอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาที่แตกต่างกัน เช่น ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ของนักเรียนระดับประถมศึกษาเป็นประเด็นสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของประเทศในปัจจุบัน รายงานการประเมินคุณภาพผู้เรียนของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สะท้อนว่ายังมีนักเรียนระดับประถมศึกษาจำนวนไม่น้อยที่มีทักษะการอ่านและการเขียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน โดยเฉพาะในช่วงชั้นที่ 1 ซึ่งเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของการพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านภาษา นอกจากนี้ ผลการประเมินสมรรถนะผู้เรียนในระดับนานาชาติ เช่น Programme for International Student Assessment (PISA) ยังชี้ให้เห็นว่า ความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียนไทยยังอยู่ในระดับที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สะท้อนถึงความท้าทายเชิงระบบในการจัดการเรียนรู้ด้านภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สถานการณ์ดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบต่อการเรียนรู้ในกลุ่มสาระอื่น ๆ เนื่องจากทักษะการอ่านและการเขียนเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการแสวงหาความรู้ หากผู้เรียนขาดความสามารถด้านภาษา ย่อมส่งผลกระทบต่อความเข้าใจเนื้อหา การคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวม สาเหตุของปัญหาอาจเกิดจากความหลากหลายของผู้เรียน วิธีการสอนที่ยังไม่ตอบสนองต่อพัฒนาการทางสมองและความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมถึงการขาดสื่อและนวัตกรรมการสอนที่กระตุ้นการมีส่วนร่วม และกระบวนการคิดของผู้เรียนอย่างแท้จริง ด้วยเหตุนี้ การพัฒนานวัตกรรมการสอนที่มีประสิทธิภาพจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยนวัตกรรมการดังกล่าวควรเน้นการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็กประถม ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ลงมือปฏิบัติ และกระตุ้นกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ การแสวงหานวัตกรรมการสอนที่เหมาะสมและมีหลักฐานเชิงประจักษ์รองรับจึงเป็นแนวทางสำคัญในการยกระดับความสามารถด้านการอ่านและการเขียนของผู้เรียนระดับประถมศึกษา อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและศักยภาพของผู้เรียนในระยะยาวต่อไป และปัญหาในการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านคำพื้นฐานภาษาไทย (จุฑามาศ ศรีใจ, 2564) จากการสัมภาษณ์การสอนของครูพบว่า ปัญหาการอ่านของนักเรียนยังไม่ตรงตามมาตรฐานที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาได้ตั้งเป้าหมายไว้ เนื่องจากสภาพบริบทและการสอนภาษาไทย ยังไม่สำเร็จเท่าที่ควร ครูผู้สอนเน้นการสอนแบบบรรยายในหนังสือ และทำแบบฝึกหัดท้ายบทไม่มีกิจกรรมที่น่าสนใจ หรือเร้าความสนใจเด็กนักเรียนเท่าที่ควร ขาดสื่อการสอนที่เหมาะสมและทันสมัยในการเรียน อีกทั้ง (อัญชิสา ธนศิริกุล, 2560) พบว่านักเรียนที่มีปัญหาในเรื่องการอ่านสะกดคำนั้น สาเหตุที่ทำให้เกิดจาก 1) นักเรียนไม่มีความแม่นยำในเรื่องพยัญชนะไทย 2) นักเรียนไม่มีความแม่นยำในเรื่องสระ 3) นักเรียนเกิดความสับสนเมื่ออ่านคำที่มีรูปวรรณยุกต์ทำให้อ่านคำที่มีวรรณยุกต์ผิด 4) นักเรียนออกเสียงการอ่านคำที่มีตัวสะกดไม่ถูกต้องตามมาตราตัวสะกด 5) นักเรียนเกิดความสับสนเมื่ออ่านคำที่ประสมด้วยสระลดรูปหรือสระเปลี่ยนรูป 6) นักเรียนไม่สามารถสะกดคำได้ 7) สมาธิในการเรียนของนักเรียนไม่มั่นคง

การจัดการศึกษาทั่วโลกในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นการจัดการศึกษาที่ต้องเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกเพื่อใช้ในการ ดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพโดยให้ผู้เรียนมี ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และสมรรถนะที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนซึ่งทักษะสำหรับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งทักษะสำหรับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้ โดยอ้างถึงรูปแบบที่มาจากเครือข่ายองค์กรความร่วมมือเพื่อทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (วิจารณ์ พานิช, 2555) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ว่าทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 นักเรียนต้องเรียนเอง หรือพูดใหม่ว่าครูต้องไม่สอนแต่ต้องออกแบบการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ให้นักเรียน

เรียนรู้จากการเรียนแบบลงมือทำ แล้วการเรียนรู้ก็จะเกิดจาก ภายในใจและสมองของตนเอง

แนวคิดสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาในระดับขั้นพื้นฐาน คือ การพัฒนาประชากรให้สามารถอ่านออก เขียน และคิดคำนวณได้ โดยเรียกว่า "The Three Rs" ประกอบด้วย การอ่าน (Reading) การเขียน (Riting) และการคิดคำนวณ (Rithmetic) อย่างไรก็ตาม การศึกษาปัจจุบันรวมถึงที่จะต้องคำนึงถึงอนาคต ที่สภาพสังคมและเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาสมรรถนะหรือทักษะเพียง 3 ประการดังกล่าวจะไม่เพียงพอ เพราะการอ่านออก คือ การคิดในระดับขั้นพื้นฐานที่ผู้เรียนอ่านออกเสียงได้ แต่ยังไม่เข้าใจความ หรือวิเคราะห์สาระได้เช่นเดียวกันกับการเขียนได้ ที่ผู้เรียนเพียงสามารถเขียนคำหรือประโยคได้ แต่ยังไม่สามารถเรียบเรียง เพื่อแสดงความคิดของตนเองอย่างเป็นระบบ ทั้งสองทักษะจึงถือว่าเป็นความสามารถในระดับพื้นฐานเท่านั้น

(เฉลิมลาภ ทองอาจ, 2561)

การสังเคราะห์งานวิจัย เป็นระเบียบวิธีการศึกษาหาข้อเท็จจริงเพื่อตอบปัญหาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเป็นการนำข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยหลายเรื่องที่ศึกษาปัญหาวิจัยเรื่องเดียวกันมาสรุปให้ได้เป็นคำตอบที่เป็นข้อสรุปการวิจัยที่ต้องการ ทำให้เกิดความเข้าใจปรากฏการณ์อย่างลุ่มลึกเกินกว่าระดับความรู้ความเข้าใจที่นักวิจัยจะได้จากงานวิจัยแต่ละเรื่อง การสังเคราะห์การวิจัย แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ การสังเคราะห์เชิงปริมาณ และการสังเคราะห์ เชิงคุณภาพ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2541) การสังเคราะห์เชิงปริมาณหรือที่เรียกว่าการวิเคราะห์ถ้อยคำนั้นเป็นการศึกษาปัญหาเดียวกันมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อสังเคราะห์ให้ได้ข้อสรุปที่มีความกว้างขวางลุ่มลึกกว่าผลงานวิจัยแต่ละเรื่อง ข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ถ้อยคำคือ ดัชนีมาตรฐาน ได้แก่ ดัชนีขนาดอิทธิพลและดัชนีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัยหน่วยการวิเคราะห์ คืองานวิจัยหรือการทดสอบสมมุติฐาน จุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์แยกได้เป็น 2 ประการ คือการสังเคราะห์ให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับดัชนีมาตรฐาน และการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรปรับกับดัชนีมาตรฐานในการวิเคราะห์ถ้อยคำในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีการทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางเพื่อทำการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยสนใจที่จะทำการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาโดยการวิเคราะห์ถ้อยคำ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้สูตรคำนวณของ Glass เนื่องจากว่างานวิจัยที่นำมาวิเคราะห์ถ้อยคำเชิงทดลองที่มีแบบแผนการทดลองที่แตกต่างกัน โดยงานวิจัยที่นำมาวิเคราะห์ถ้อยคำเป็นวิทยานิพนธ์ของนิสิต/ นักศึกษาระดับปริญญาโทมหาบัณฑิตในฐานข้อมูลวิจัยของเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาไทย (ThaiLIS) เพื่อนำข้อสรุปที่ได้เกี่ยวกับนวัตกรรมการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาไปเป็นประโยชน์กับผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาไทยของนักเรียนประถมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของนวัตกรรมการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาแบบต่าง ๆ และทักษะการเรียนรู้
3. เพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ งานวิจัยประเภทวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิต ทั้งระดับมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตที่ศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาระหว่างปี พ.ศ. 2557- 2565 จำนวน 90 เรื่อง จากฐานข้อมูลวิจัยของเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาไทย (ThaiLIS)

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ วิทยานิพนธ์ของนิสิต นักศึกษาระดับปริญญาโทมหาบัณฑิตในมหาวิทยาลัยจากข้อมูลวิจัยของเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาไทย (ThaiLIS) จำนวน 25 แห่งที่ศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาที่ตีพิมพ์ในปี พ.ศ.2557-2565 จำนวน 67 เรื่อง ซึ่งได้ทำการเลือกจากประชากรโดยใช้วิธีการคัดเลือกตามเกณฑ์ในการคัดเลือกงานวิจัยที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น

ตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ นวัตกรรมการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาที่มีตัวแปรนวัตกรรมการสอน และตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย

2. ตัวแปรตาม แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มได้แก่ ค่าขนาดอิทธิพลจากงานวิจัย และค่าขนาดอิทธิพลของทักษะการเรียนรู้ภาษาไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย
2. แบบแผนสรุปงานวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสรุปงานวิจัย ซึ่งมีลักษณะเหมือนกับแบบสอบถามในการวิจัยทั่วไป เพียงแต่ไม่ใช่ใช้สอบถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนแต่เป็นการบันทึกรายละเอียดของงานวิจัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง การดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับนวัตกรรมการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เวลาตั้งแต่เดือน ตุลาคม - ธันวาคม 2565 โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. สืบค้นรายชื่อวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวกับนวัตกรรมที่สัมพันธ์กับการอ่านจากบทคัดย่อและฐานข้อมูลวิจัยของเครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาไทย (ThaiLIS)
2. ผู้วิจัยพิจารณาคุณลักษณะงานว่าตรงกับคุณสมบัติที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ หรือไม่หากตรงกับความต้องการผู้วิจัย จึงคัดเลือกงานวิจัยนั้นไว้บันทึกแบบบันทึกงานวิจัย
3. ผู้วิจัยอ่านรายงานที่คัดเลือกมาได้อย่างละเอียด แล้วทำการบันทึกข้อมูลที่เป็นคุณลักษณะ งานวิจัย และค่าสถิติต่าง ๆ ลงในแบบสรุปงานวิจัย
4. ผู้วิจัยทำการประเมินคุณภาพงานวิจัย แล้วทำการบันทึกผลการประเมินลงในแบบการประเมินงานวิจัย
5. จัดเตรียมแฟ้มข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ประกอบด้วยการวิเคราะห์ 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคำนวณสถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรจัดประเภท และการแจกแจงความถี่ ตอนที่ 2 เปรียบเทียบประสิทธิภาพของนวัตกรรมการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา ใช้วิธีทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Anova) ตอนที่ 3 สังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา ข้อมูลเบื้องต้นของงานวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาที่นำมาสังเคราะห์ คุณลักษณะงานวิจัย รวบรวมมาจากงานวิจัยทั้ง 68 เล่ม โดยแบ่งคุณลักษณะงานวิจัยออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ คุณลักษณะงานวิจัยด้านการพิมพ์และผู้วิจัย คุณลักษณะด้านเนื้อหาสาระ คุณลักษณะงานวิจัยด้านวิธียาการ คุณลักษณะด้านทักษะการเรียนรู้ และคุณลักษณะงานวิจัยด้านนวัตกรรมที่เกี่ยวกับการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ สรุปได้ว่างานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์นี้ส่วนใหญ่ พบว่างานวิจัยส่วนใหญ่ตีพิมพ์มากที่สุดในปี พ.ศ. 2560 – 2562 สถาบันที่ผลิตงานวิจัย มีจำนวนมหาวิทยาลัยทั้งหมด 25 แห่ง เป็นงานวิจัยของมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนครสวรรค์ และ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามมากที่สุด สาขาวิชาที่ผลิตงานวิจัยมากที่สุด คือ สาขาหลักสูตรและการสอน ส่วนใหญ่เพศหญิงเป็นผู้ทำการวิจัย วัตถุประสงค์ของงานวิจัยมีการตั้งวัตถุประสงค์ เพื่อการเปรียบเทียบมากที่สุด งานวิจัยส่วนใหญ่ศึกษากับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สมมติฐานงานวิจัยมีการตั้งสมมติฐานงานวิจัยแบบมีทิศทาง การเปรียบเทียบ งานวิจัยใช้วิธีการเปรียบเทียบแบบ pretest-posttest design การควบคุมตัวแปรตัวแปรแทรกซ้อน พบว่างานวิจัยใช้วิธีการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนแบบการสุ่มกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด ออกแบบงานวิจัยเชิงทดลองเป็นงานวิจัยเชิงทดลอง การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการแบบสุ่มอย่างง่ายมากที่สุด และมีการสุ่มเข้าสู่กลุ่มทดลอง การสุ่มตัวแปรจัดกระทำ พบว่างานวิจัยไม่มีการสุ่มตัวแปรจัดกระทำมากที่สุด คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยส่วนใหญ่มีคุณภาพดีมาก และมีความตรงตามเนื้อหาหางานวิจัยมีการใช้ค่าความเที่ยงของ Kuder-Richardson มากที่สุด ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลา 19 ชั่วโมงขึ้นไป สถิติที่นิยมใช้ในการวิเคราะห์ คือ แบบ t-test independent มีการทดสอบระดับนัยสำคัญทางสถิติแบบแตกต่างที่ระดับ .01 มากที่สุด จากการศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษานิยมทำวิจัยในทักษะการอ่านมากที่สุด และในทักษะการอ่านมีนวัตกรรมการสอนที่นิยมใช้มากที่สุดคือ นวัตกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค CIRC นวัตกรรม

เกี่ยวกับการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา พบว่ามีการใช้วัตรกรรมในด้านเทคนิคและกลวิธีมากที่สุด คือ แนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ส่วนใหญ่นิยมใช้วัตรกรรมการสอนโดยใช้สมองเป็นฐาน

2. ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวัตรกรรมการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาสูงกว่าประสิทธิภาพของวิธีสอนตามปกติ โดยประสิทธิภาพของวัตรกรรมการสอนภาษาไทย เมื่อจำแนกโดยพิจารณาตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยจำนวน 22 ตัวแปร ให้ประสิทธิภาพในการสอนภาษาไทยไม่แตกต่างกัน ส่วนตัวแปรสถาบันที่ผลิตงานวิจัยให้ประสิทธิภาพในการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีความแตกต่างกันของค่าขนาดอิทธิพลที่แสดงประสิทธิภาพของวัตรกรรมการสอนและทักษะการเรียนรู้ ที่มีต่อความสามารถในการเรียนภาษาไทย สำหรับวัตรกรรมการสอนและทักษะการเรียนรู้ไม่มีปฏิสัมพันธ์กัน ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย 22 ตัวแปรสามารถอธิบายความแปรปรวนของ ขนาดอิทธิพลได้ถูกต้องร้อยละ 28 โดยมีตัวแปรที่ทำนายได้ดีที่สุดเพียง 3 ตัวแปร คือ ปีที่พิมพ์ ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล และประเภทสมมติฐาน

3. ผลการสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับวัตรกรรมการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาจากข้อมูลสามารถนำมาสังเคราะห์องค์ความรู้จากงานวิจัยเกี่ยวกับวัตรกรรมการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาโดยผู้วิจัยทำการสังเคราะห์ตามวัตรกรรมด้านที่มีผลต่อค่าขนาดอิทธิพลเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพลจากมากไปหาน้อย วัตรกรรมการสอนที่มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุดของทักษะการอ่านได้แก่ การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค CIRC ($\bar{d}=0.189$) ส่วนวัตรกรรมการสอนที่มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุดของทักษะการเขียนได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด ($\bar{d}=0.081$) และวัตรกรรมการสอนที่มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุดของทักษะการอ่าน-เขียนได้แก่ แนวคิดคิดสมองเป็นฐาน ($\bar{d}=0.243$) วัตรกรรมด้านที่มีผลต่อค่าขนาดอิทธิพล เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพลจากมากไปหาน้อย คือ วัตรกรรมด้านเทคนิคและกลวิธี ได้แก่ แนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน วัตรกรรมด้านการสอน ได้แก่ แผนผังความคิด วัตรกรรมด้านกิจกรรม ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น วัตรกรรมด้านแบบฝึกทักษะในแบบฝึกทักษะครอบคลุมในเนื้อหาที่ได้เรียนไปแล้วจะทำให้ให้นักเรียนมีความรู้และมีทักษะมากขึ้น และวัตรกรรมด้านสื่อการสอน ได้แก่ นิทาน และ พบว่าวัตรกรรมการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนวิชาภาษาไทยสูงสุด คือ วัตรกรรมการสอนตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน

อภิปรายผลการวิจัย

1. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของงานวิจัยด้านวัตรกรรมที่เกี่ยวกับการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาที่นำมาสังเคราะห์คุณลักษณะงานวิจัยด้านการพิมพ์และผู้วิจัย งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับวัตรกรรมการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาที่นำมาสังเคราะห์ครั้งนี้ เป็นงานวิจัยที่ตีพิมพ์ปีมากที่สุดในช่วงปี พ.ศ. 2560 - 2562 สถาบันที่ผลิตงานวิจัยมากที่สุดคือ มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัณเรศวร และ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม อาจเป็นเพราะสถาบันการศึกษาดังกล่าวการเปิดสอนในระดับปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตก่อนสถาบันอื่น ๆ จึงทำในงานวิจัยจำนวนมาก สาขาวิชาที่ผลิตงานวิจัยมากที่สุด คือ สาขาหลักสูตรและการสอน อาจเป็นเพราะผู้วิจัยสนใจทำวิจัยวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษาเป็นจำนวนมาก ผู้วิจัยที่ทำงานวิจัยกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเพศหญิงเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและศึกษาในสาขาหลักสูตรและการสอน มากกว่าเพศชาย คุณลักษณะงานวิจัยด้านเนื้อหาสาระของงานวิจัย งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับวัตรกรรมการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาที่นำมาสังเคราะห์ครั้งนี้ เป็นงานวิจัยที่ตั้งวัตถุประสงค์เพื่อการเปรียบเทียบมากที่สุด เนื่องจากงานวิจัยที่นำมาศึกษาเป็นงานวิจัยเชิงทดลอง ที่ทำเปรียบเทียบตัวแปรจัดกระทำตัวใดที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย สำหรับระดับชั้นที่ทำการศึกษามากที่สุดคือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เนื่องจากอาจจะมีความรู้พื้นฐานภาษาไทย หรือมีปัญหาการเรียนการสอนเกิดขึ้นไม่ว่าจะเกิดขึ้นกันตัวนักเรียนหรือ เกิดขึ้นกับตัวครูเอง ครูผู้สอนต้องหาวิธีและแนวทางในการแก้ปัญหาขึ้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการวิจัยในมาตรา 24 (5) โดยกำหนดให้ผู้สอนสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และในมาตรา 30 ระบุให้มีการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา ด้วยเหตุผลเหล่านี้ถือได้ว่าการวิจัยในชั้นเรียนจึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญในการเรียนการสอนของครูผู้สอนในยุคปัจจุบันที่เรียกกันว่าเป็นยุคของการปฏิรูปการศึกษา ดังนั้น การวิจัยในชั้นเรียนจึงเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ครูผู้สอนสามารถพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนทำให้กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู มีความเป็นวิชาชีพและมีความเป็นศาสตร์ในวิทยาการของการจัดการเรียนรู้มากขึ้น เพราะ การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีรูปแบบและวิธีการที่หลากหลายเพื่อให้สอดคล้องกับความคิด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน โดยให้ครูผู้สอนนำกระบวนการวิจัยมาผสมผสานหรือบูรณาการใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้

เมื่อพิจารณาคุณลักษณะด้านทักษะการเรียนรู้ภาษาไทย และวัตรกรรมเกี่ยวกับการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา

ที่นำมาสังเคราะห์ครั้งนี้ เป็นงานวิจัยพบว่านิยมทำการศึกษาวิจัยในทักษะการอ่านมากที่สุด และในทักษะการอ่านมีนวัตกรรมการสอนที่นิยมใช้มากที่สุดคือ นวัตกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค CIRC รองลงมาคือ ทักษะการเขียนนิยมใช้แผนผังความคิด การสอนโดยใช้สมองเป็นฐาน และแบบฝึกทักษะการเขียนมากที่สุด และทักษะการอ่าน-เขียน นิยมใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานมากที่สุด นวัตกรรมเกี่ยวกับการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา พบว่ามีการใช้นวัตกรรมในด้านเทคนิคและกลวิธีมากที่สุด คือแนวคิดโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน รองลงมาคือ สื่อการสอน นิยมใช้นิทาน การสอนนิยมใช้ แผนผังความคิด ส่วนแบบฝึกทักษะและกิจกรรมมีจำนวนเท่ากัน งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ส่วนใหญ่นิยมใช้นวัตกรรมการสอนโดยใช้สมองเป็นฐาน แผนการดำเนินการเรียนรู้ที่ได้รับการจัดการอย่างเป็นระบบโดยอาศัยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสมองมาเป็นเครื่องมือในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ สุนทร สนิทพานนท์ (2553: 9 -10) ได้กล่าวถึงนวัตกรรมทางการศึกษาว่า นวัตกรรมที่ผลิตออกมาทางด้านการเรียนการสอนมีจำนวนมากนวัตกรรมประเภทนี้เป็นการใช้วิธีสอน หรือเทคนิคการสอนในรูปแบบต่าง ๆ ที่นักการศึกษาได้คิดค้นเพื่อพัฒนาการด้านการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ และเจตคติ

เมื่อพิจารณาคุณลักษณะงานวิจัยด้านเนื้อหาสาระของงานวิจัย งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาที่นำมาสังเคราะห์ครั้งนี้ เป็นงานวิจัยที่ใช้การออกแบบงานวิจัยเชิงทดลองแบบ แบบ True control group pretest-posttest design มากที่สุด เป็นเพราะการทดลองที่ทำการเปรียบเทียบตัวจัดกระทำ จึงมีการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนแบบสุ่มมากที่สุดและเลือกใช้การสุ่มอย่างง่ายมากที่สุด สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบทดสอบมากที่สุด เครื่องมือส่วนใหญ่มีคุณภาพดีมาก เพราะเครื่องมือของงานวิจัยแต่ละเรื่องที่นำมาสังเคราะห์ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ มีการปรับแก้และทำการทดลองใช้ก่อนนำมาใช้จริง สำหรับค่าความเที่ยงของเครื่องมือที่มีการใช้มากที่สุดคือ Kuder-Richardson เนื่องจากว่างานวิจัยส่วนใหญ่ใช้แบบทดสอบเป็นเครื่องมือ ในการวิจัย ดังนั้นในการตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือจึงเป็นแบบของ Kuder-Richardson

2. จากผลการวิจัยพบว่า นวัตกรรมการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษามีประสิทธิภาพสูงกว่าการสอนตามปกติ โดยค่าเฉลี่ยคะแนนตัวแปรตามของผู้เรียนกลุ่มทดลองที่สอนโดยใช้นวัตกรรมการสอนภาษาไทยด้วยวิธีการต่าง ๆ สูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนตัวแปรตามของผู้เรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้การสอนตามปกติ เป็น 1.532 เท่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกลุ่มควบคุม แต่จากการวิเคราะห์พบว่า ค่าต่ำสุดของขนาดอิทธิพลมีค่าต่ำกว่า 0 แสดงว่า นวัตกรรมเกี่ยวกับการสอนภาษาไทยในงานวิจัยนี้มีประสิทธิภาพด้อยกว่าการสอนตามปกติซึ่ง กลาส (Glass) ได้เสนอแนวคิดที่ว่า ค่าขนาดอิทธิพลนี้เป็นคะแนนมาตรฐานเช่นเดียวกับคะแนนซี (Z - score) และสามารถตีความได้เช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาค่าสถิติความเบ้และความโด่งของขนาดอิทธิพล ซึ่งมีค่า 0.332 และ 0.048 ตามลำดับ

จะเห็นว่าการแจกแจงของขนาดอิทธิพลมีลักษณะใกล้เคียงกับโค้งปกติจึงเป็นที่น่าสังเกตว่าในจำนวนค่าขนาดอิทธิพล 67 ค่านั้นมีขนาดอิทธิพลที่มีค่าต่ำกว่า 0 อยู่บ้าง ค่าต่ำสุดของขนาดอิทธิพลคือ 0.026

ทักษะการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลมีค่า 0.333 ค่าดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นว่าตัวแปรทักษะการเรียนรู้ ส่งผลต่อประสิทธิภาพความสามารถทางการเรียนวิชาภาษาไทยเป็นไปในทิศทางบวก เมื่อพิจารณาให้ลึกถึงไปถึงประเภทตัวแปรทักษะการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสูงสุดต่อความสามารถทางการเรียนภาษาไทยก็พบว่า ทักษะการอ่านมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล 0.552 รองลงมา คือ ทักษะการเขียน และทักษะการอ่าน - เขียน โดยมีประสิทธิภาพต่อความสามารถทางการเรียนรู้ อยู่ในลำดับสองและสาม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล 0.239 และ 0.029 ส่วนทักษะการฟังกับทักษะการพูด ไม่สามารถนำมารวมวิเคราะห์ข้อมูลได้เนื่องจากไม่งานมีวิจัยในปีที่ศึกษา เมื่อพิจารณาด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพของนวัตกรรมเกี่ยวกับการสอนภาษาไทยกับทักษะการเรียนรู้พบว่า อิทธิพลหลักของตัวแปรวิธีสอนกับทักษะการเรียนรู้ไม่แตกต่างกันและจากผลการวิจัยยังพบว่าคุณลักษณะงานวิจัย 22 ตัวแปรนั้นสามารถอธิบายความแปรปรวนของขนาดอิทธิพลได้ถูกต้องร้อยละ 28 และมีความสัมพันธ์เท่ากับ 0.557 โดยมีตัวแปรที่ทำนายได้ดีที่สุดเพียง 3 ตัวแปรคือ ปีที่พิมพ์ ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล และประเภทสมมติฐาน

3. เมื่อพิจารณาสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาจากข้อมูลสามารถนำมาสังเคราะห์องค์ความรู้จากงานวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา ด้วยการใช้การวิเคราะห์เนื้อหา โดยผู้วิจัยทำการสังเคราะห์ตามนวัตกรรมด้านที่มีผลต่อค่าขนาดอิทธิพลเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพลจากมากไปหาน้อย มีรายละเอียดดังนี้

งานวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ที่ทำการศึกษเกี่ยวกับนวัตกรรมการสอนภาษาไทยด้านเทคนิคและกลวิธีที่มีค่าขนาดอิทธิพลมากที่สุดคือ แนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน คือแผนการดำเนินการเรียนรู้ที่ได้รับการจัดการอย่างเป็นระบบโดยอาศัยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสมองมาเป็นเครื่องมือในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้

นวัตกรรมการสอนที่มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุดของทักษะการอ่านได้แก่ การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค CIRC

($\bar{d}=0.189$) ส่วนนวัตกรรมการสอนที่มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุดของทักษะการเขียนได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด ($\bar{d}=0.081$) และนวัตกรรมการสอนที่มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุดของทักษะการอ่าน-เขียนได้แก่ แนวคิดโดยคิดสมองเป็นฐาน ($\bar{d}=0.243$)

งานวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ที่ทำการศึกษเกี่ยวกับนวัตกรรมการสอนภาษาไทยด้านการสอนที่มีค่าขนาดอิทธิพลมากที่สุดคือ แผนผังความคิด เป็นการสอนที่เน้นการปฏิบัติโดยใช้ แผนผังความคิดหรือแผนที่ความคิด โดยให้นักเรียนได้จัดระเบียบข้อมูลและความคิดที่มีอยู่อย่างหลากหลายให้เป็นระบบระเบียบ ผ่านการเขียนคำสำคัญ (keyword) การใช้สัญลักษณ์ การระบายสี และถ่ายทอดออกความรู้ ความรู้สึกละเอียดเป็นแผนผัง หรือแผนภาพของความคิด ซึ่งเป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำสำคัญกับคำวลีประโยคที่เป็นส่วนประกอบต่าง ๆ ที่จะอยู่ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ผู้เขียนต้องการและเป็นผู้กำหนดขึ้น โดยใช้เส้นหรือสัญลักษณ์เชื่อมโยง ทำให้สามารถเข้าใจความสัมพันธ์นั้นได้อย่างมีความหมาย

งานวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ที่ทำการศึกษเกี่ยวกับนวัตกรรมการสอนภาษาไทยด้านกิจกรรมที่มีค่าขนาดอิทธิพลมากที่สุดคือการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยนักเรียนได้เรียนเนื้อหาสาระควบคู่ไปกับกิจกรรมทางภาษาที่มีความสนุกสนาน เช่น กำล้อจอง บทร้องเล่นสำหรับเด็ก ภาพประกอบ เกม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในขณะหรือหลังจากทำกิจกรรมการเรียนรู้ เรียนไปด้วยและสนุกไปด้วยพร้อมกัน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย

งานวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ที่ทำการศึกษเกี่ยวกับนวัตกรรมการสอนภาษาไทยด้านแบบฝึกทักษะ โดยที่กิจกรรมที่ได้ปฏิบัติในแบบฝึกทักษะครอบคลุมในเนื้อหาที่ได้เรียนไปแล้วจะทำให้ให้นักเรียนมีความรู้และมีทักษะมากขึ้น เพราะมีรูปแบบหรือลักษณะที่หลากหลาย ฝึกกระทำด้วยตนเองจนเกิดทักษะหรือความชำนาญเพิ่มขึ้นหลังจากได้เรียนรู้เนื้อหาสาระในบทเรียนแล้วช่วยให้นักเรียนแก้ไขข้อบกพร่องทางการเรียน

งานวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ที่ทำการศึกษเกี่ยวกับนวัตกรรมการสอนภาษาไทยด้านสื่อการสอนที่มีค่าขนาดอิทธิพลมากที่สุดคือ นิทาน ลักษณะของนิทานที่ดีที่ควรใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับระดับชั้นประถมศึกษา ควรเป็นนิทานที่มีตัวละครน้อย เรื่องราวไม่สลับซับซ้อน การดำเนินเรื่องกระตุ้นความสนใจ เร้าใจ มีความเคลื่อนไหวอยู่ในเรื่องมีคำซ้ำข้อความที่คล้องจองให้เด็กติดใจจดจำได้ง่าย และเป็นเรื่องที่มีแนวคิดคติสอนใจให้นำไปประพฤติปฏิบัติไปในทางที่ดี ปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่ดีเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตในอนาคตและที่สำคัญนำมาใช้เป็นสื่อในการเสริมสร้างทักษะต่างๆ ทางภาษาไทยได้เหมาะสม

องค์ความรู้จากการวิจัย

นวัตกรรมเกี่ยวกับการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา พบว่า นวัตกรรมการสอนที่ส่งผลในการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยมากที่สุดคือ แนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษา พบว่า มีการใช้นวัตกรรมการสอนที่หลากหลาย ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย สามารถนำนวัตกรรมการสอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ดังกล่าวไปประยุกต์ใช้กับผู้เรียน แต่ก่อนที่จะนำไปใช้จะต้องมีการศึกษาเงื่อนไขและข้อจำกัดของการสอนและวิธีการสอน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การสังเคราะห์งานวิจัยในครั้งนี้เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษา ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปจึงควรมีการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างในระดับอื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่ครอบคลุมกับเด็กทุกช่วงวัย

เอกสารอ้างอิง

- จุฑามาศ ศรีใจ. (2564). การพัฒนาทักษะการอ่านคำพื้นฐานภาษาไทย โดยใช้บทเรียนการคูณร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลกมหาวิทยาลัยนเรศวร
- ซัชพล ทรงสุนทรวงศ์. (2559). นวัตกรรมบริการ: กลยุทธ์ที่สร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันขององค์กรธุรกิจบริการ. หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการจัดการ. มหาวิทยาลัยศิลปากร
- เฉลิมลาภ ทองอาจ. (2561). การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้สมรรถนะในศตวรรษที่ 21 เป็นฐาน : ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. วารสารครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยปีที่ 46 ฉบับที่ 1 เดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2560
- ซัชพล ทรงสุนทรวงศ์. (2559). นวัตกรรมบริการ: กลยุทธ์ที่สร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันขององค์กรธุรกิจบริการ. หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการจัดการ. มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ดวงกมล โพธิ์นาค. (2559). การศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2559
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2541). การวิเคราะห์อภิมาน META-ANALYSIS. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วิจารณ์ พานิช. (2555). การศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์: เขวามทางปัญญา. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
- สุนันท์ สินธพานนท์. (2553). นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์
- อัญชิสา ธนศิริกุล. (2560). ผลของการใช้แอปพลิเคชันการสอนอ่านสะกดคำภาษาไทยร่วมกับวิธีการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ที่มีต่อความสามารถในการอ่านสะกดคำภาษาไทยของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีปัญหาทางการอ่าน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ จุฬาลงกรณ์ : มหาวิทยาลัย
- Glass, G.V. (1982). Primary, Secondary and Meta - Analysis of Research. Educational Researcher. 5: 3-8; March, 1982.
- Glass, G.V. McGraw and M.L.Smith. (1981). Meta - Analysis in Social Research. BeverlyHills: Sage Publications.